

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 13.7.2010
COM(2010) 379 konč.

2010/0210 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi sezonskega dela

{SEC(2010) 887}
{SEC(2010) 888}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Ta predlog je del prizadevanj EU za razvoj celovite politike priseljevanja. V haaškem programu iz novembra 2004 je bilo ugotovljeno, da bo „[z]akonito priseljevanje [...] igralo pomembno vlogo pri spodbujanju na znanju temelječega gospodarstva v Evropi in pri spodbujanju gospodarskega razvoja ter bo tako prispevalo k uresničevanju Lizbonske strategije.“ Komisija pa je bila pozvana, naj predloži načrt politike o zakonitem priseljevanju, „vključno s postopkom za dovolitev vstopa, ki se bo lahko takoj odzival na nihajoče potrebe po migracijski delovni sili na trgu dela“.

V poznejšem sporočilu Komisije iz decembra 2005 z naslovom „Načrt politike zakonitega priseljevanja“ (COM(2005) 669) je bilo za obdobje 2007–2009 predvideno sprejetje petih zakonodajnih predlogov na področju priseljevanja delavcev, vključno s predlogom direktive o pogojih za vstop in prebivanje sezonskih delavcev.

V Evropskem paktu o priseljevanju in azilu, ki ga je Evropski svet sprejel 15. in 16. oktobra 2008, je izražena zaveza Evropske unije in njenih držav članic za izvajanje pravične, učinkovite in skladne politike za spopadanje z izzivi in izkoriščanje priložnosti na področju preseljevanja.

V stockholmskem programu, ki ga je Svet sprejel 10. in 11. decembra 2009, je potrjena zaveza Komisije in Sveta za izvajanje načrta politike zakonitega priseljevanja.

Predloga v zvezi z visokokvalificiranimi delavci („modra karta EU“) in splošno okvirno direktivo sta bila predstavljena oktobra 2007¹. Prvega je Svet sprejel 25. maja 2009; o drugem trenutno potekajo pogajanja v Evropskem parlamentu in Svetu. Sezonski delavci so izključeni s področij uporabe obeh besedil.

Ta predlog je odziv na zgoraj opredeljene politične naloge, njegov cilj pa je prispevati k izvajanju strategije EU za leto 2020 in učinkovitemu upravljanju migracijskih tokov za posebno kategorijo sezonske začasne migracije. V njem so predstavljena pravična in pregledna pravila za vstop in prebivanje, hkrati pa določeni spodbude in zaščitni ukrepi za preprečitev, da bi se začasno prebivanje spremenilo v stalno.

- **Splošno ozadje**

Gospodarstva EU se spopadajo s strukturno potrebo po sezonskem delu, za katero naj bi bilo po pričakovanjih na voljo vedno manj delovne sile iz EU. Kar zadeva prihodnje pomanjkanje strokovne usposobljenosti v EU, bodo tradicionalni sektorji še naprej imeli pomembno vlogo, strukturna potreba po nizko usposobljenih in nizko kvalificiranih delavcih pa se bo verjetno še naprej povečevala. Izpostaviti je treba tudi, da je znotraj EU potreba po nekvalificirani delovni sili stalnejša. Pričakuje se, da bo te vrzeli čedalje težje

¹ COM(2007) 637 in 638 z dne 23. oktobra 2007.

zapolniti z delavci, državljani EU, v glavnem zaradi neprivlačnosti sezonskega dela za te delavce.

Obstaja tudi precej dokazov, da so nekateri sezonski delavci iz tretjih držav žrtve izkoriščanja in neustreznih delovnih pogojev, ki lahko ogrozijo njihovo zdravje in varnost.

Nazadnje, za gospodarske panoge, za katere je značilnih veliko sezonskih delavcev – še zlasti kmetijstvo, vrtnarstvo in turizem –, se vedno znova ugotavlja, da prav v njih največkrat delajo državljani tretjih držav, ki v državi članici prebivajo nezakonito.

• **Obstoječe določbe na področju predloga**

Edini obstoječi instrument na ravni EU, v katerem so obravnavani tudi pogoji za sprejem sezonskih delavcev, je resolucija Sveta iz leta 1994 „o omejevanju dovolitve vstopa državljanom tretjih držav na ozemlje držav članic zaradi zaposlitve“², sprejeta na podlagi člena K.1 Pogodbe. Resolucija vsebuje merila za opredelitev sezonskih delavcev (delavci, ki „zasedejo jasno opredeljena delovna mesta, s katerimi se običajno zapolni tradicionalna potreba v zadevni državi članici“). Določa tudi največ šestmesečno prebivanje v posameznem dvanajstmesečnem obdobju in izključuje možnost podaljšanja prebivanja za drugo vrsto zaposlitve.

Obrazec dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav je določen v Uredbi (ES) št. 1030/2002, to pa državam članicam omogoča, da na enotnem obrazcu navedejo vse druge podatke, „zlasti podatke o tem, ali ima oseba dovoljenje za delo ali ne“. Ta predlog je nadgradnja navedene uredbe, saj od držav članic zahteva, da na enotnem obrazcu navedejo dovoljenje za delo ne glede na pravno podlago za sprejem.

• **Skladnost z drugimi politikami in cilji EU**

Določbe v tem predlogu so skladne s cilji sporočila Komisije o spodbujanju dostojnega dela za vse (COM(2006) 249) in cilji strategije EU za leto 2020 ter jih podpirajo. Uvedba hitrih in prožnih postopkov za sprejem ter zagotovitev pravnega statusa sezonskim delavcem lahko pomenita zaščito pred izkoriščanjem, državljane EU, ki so sezonski delavci, pa obvarujeta pred nelojalno konkurenco.

Ker sta osrednja namena predloga izkoreninjenje revščine in uresničitev razvojnih ciljev tisočletja, je ta tudi v skladu z razvojno politiko EU. Zlasti določbe o krožni migraciji sezonskih delavcev med EU in njihovo državo – sezonski delavci bodo lahko prišli v državo članico, se vrnil v svojo državo in spet prišli v državo članico – naj bi omogočile zanesljiv priliv nakazil ter prenos znanja in naložbe. Ker je tako priseljevanje začasno, naj ta direktiva ne bi povzročila bega možganov v državah v razvoju ali državah v gospodarskem vzponu.

Kar zadeva z zaposlovanjem povezane pravice sezonskih delavcev iz tretjih držav, je predlog v skladu z zahtevo, da morajo politike EU zagotavljati visoko raven varovanja zdravja ljudi. Upoštevana so načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, s posebnim poudarkom na členu 12 o svobodi zbiranja in združevanja,

² UL C 274, 19.9.1996, str. 3.

členu 21(2) o prepovedi diskriminacije, členu 31 o poštenih in pravičnih delovnih pogojih, členu 34 o socialni varnosti in socialni pomoči, členu 35 o varovanju zdravja ter členu 47 o pravici do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča.

2. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

• Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

Zelena knjiga o pristopu EU do urejanja ekonomske migracije je bila predmet javnega posvetovanja, ki je vključevalo javno razpravo 14. junija 2005.

Nadaljnja posvetovanja so potekala v okviru seminarjev in delavnic. Posvetovanja z državami članicami so potekala v okviru odbora Komisije za priseljevanje in azil. V okviru zunanje študije, naročene v podporo oceni učinka, so bila z vprašalniki in pogovori izvedena dodatna posvetovanja z glavnimi zainteresiranimi stranmi.

Analiza prejetih prispevkov je pokazala na splošno podporo skupni politiki EU na področju ekonomskega priseljevanja, čeprav se mnenja o pristopu, ki naj bi ga uporabila EU, in pričakovanem končnem rezultatu precej razlikujejo. Pojavili so se nekateri novi elementi, na primer potreba po skupnih pravilih EU za urejanje celotnega priseljevanja zaradi zaposlitve ali vsaj pogojev za sprejem za nekatere ključne kategorije ekonomskih priseljencev, še posebno za visokokvalificirane in sezonske delavce. Ti dve kategoriji sta se šteli za ključni za konkurenčnost EU. Druga jasna zahteva je bila predlagati enostavne, nebirokratske in prožne rešitve. Ker veliko držav članic ne podpira horizontalnega pristopa, je Komisija menila, da je sektorski pristop ustrežnejši, saj bo bolje odgovarjal na zahteve po prožnosti.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Zunanje strokovno mnenje ni bilo potrebno.

• Ocena učinka

Obravnavane so bile naslednje možnosti:

Možnost 1 – brez sprememb. Sedanji razvoj dogodkov v državah članicah in na ravni EU bi se nadaljeval v obstoječem pravnem okviru. Delodajalcem bi bile naložene nekatere obveznosti na podlagi direktive o sankcijah zoper delodajalce, ki je bila sprejeta 18. junija 2009, zlasti kar zadeva obveščanje organov in kazni zaradi nezakonitega zaposlovanja. Učinki te možnosti bi bili majhni.

Možnost 2 – direktiva o pogojih za vstop in prebivanje sezonskih delavcev ter njihovih pravicah. Določena bi bila skupna pravila, vključno z opredelitvijo sezonskega dela, merili za sprejem, najdaljšim dovoljenim trajanjem prebivanja sezonskega delavca in določbami o enakem obravnavanju, kot so ga deležni sezonski delavci, državljani EU, ob upoštevanju nekaterih socialno-ekonomskih pravic, na primer svobode združevanja, pravice do socialne varnosti itd. Ta možnost bi pripomogla k vzpostavitvi skupnega pravnega okvira, ki bi veljal za vse delodajalce v EU, in preprečevanju izkoriščanja. Vendar bi za sezonske delavce še vedno veljali različni in zapleteni postopki za sprejem.

Možnost 3 – direktiva o skupnih postopkih za sprejem. Poleg novosti, ki jih prinaša možnost 2, bi bilo uvedeno enotno dovoljenje za delo in prebivanje za sezonske delavce iz tretjih držav, ki bi se izdalo v enotnem postopku. Sprejete bi bile določbe za lažji ponovni vstop sezonskega delavca v poznejših sezonah. Postopki zaposlovanja bi bili učinkovitejši, delodajalci v EU pa bi imeli na razpolago predvidljivejšo delovno silo.

Možnost 4 – direktiva o ukrepih za zagotovitev učinkovitega vračanja. Med ukrepi bi bili omejitve trajanja prebivanja in izrecna obveznost vrnitve po koncu obdobja. Deloma bi se preprečila prekoračitev dovoljenega trajanja prebivanja. Učinki na delovanje trga dela EU bi bili neznatni. Za sezonske delavce bi še vedno veljali različni in zapleteni postopki za sprejem.

Možnost 5 – obveščanje, usklajevanje in sodelovanje med državami članicami. Nova zakonodaja ne bi bila sprejeta, izvajale pa bi se dodatne in podporne dejavnosti za približevanje praks držav članic. Učinki bi bili omejeni, saj ukrepi ne bi bili zavezujoči; za potencialne sezonske delavce in njihove bodoče delodajalce bi še naprej veljala cela vrsta različnih pravil za sprejem, sezonskim delavcem pa bi bile med njihovim prebivanjem priznane različne pravice.

Primerjava možnosti in njihovih učinkov kaže, da bi bila najprimernejša možnost kombinacija možnosti 2, 3 in 4. Skupni standardi za sprejem s poenostavljenimi postopki za vstop in možnost vrnitve v naslednji sezoni (možnosti 2 in 3) bodo omogočili prožen sprejem, da se trgu dela EU zagotovijo potrebni viri. Elementi iz možnosti 4 bodo pripomogli k zagotovitvi vrnitve sezonskega delavca in tako preprečili prekoračitev dovoljenega obdobja prebivanja.

Komisija je izvedla oceno učinka, navedeno v delovnem programu, ki je na voljo na [... dodati ...].

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

• Povzetek predlaganih ukrepov

Predlog določa hitri postopek za sprejem sezonskih delavcev iz tretjih držav, ki temelji na skupni opredelitvi in skupnih merilih, zlasti obstoju pogodbe o zaposlitvi ali zavezujoče ponudbe za zaposlitev, v kateri je navedeno plačilo, ki je enako ali višje od minimalnega. Sezonskim delavcem se bo izdalo dovoljenje za prebivanje, na podlagi katerega bodo lahko v posameznem koledarskem letu delali točno določeno najdaljše obdobje. Vključena je tudi določba za lažji ponovni vstop sezonskega delavca v naslednjih sezonah.

Da bi se preprečilo izkoriščanje ter zaščitila varnost in zdravje sezonskih delavcev iz tretjih držav, so jasno opredeljene zakonske določbe v zvezi z delovnimi pogoji. Delodajalci morajo tudi dokazati, da bo sezonskemu delavcu med njegovim prebivanjem zagotovljena primerna nastanitev in da je omogočeno vlaganje pritožb.

Da bi preprečili prekoračitev dovoljenega obdobja prebivanja, sta določena najdaljše prebivanje v koledarskem letu in izrecna obveznost vrnitve po koncu tega obdobja; možnosti za spremembo statusa ni.

- **Pravna podlaga**

Ta predlog zadeva pogoje za vstop in prebivanje, standarde v zvezi z dovoljenji za prebivanje, ki jih izdajo države članice, in opredelitev pravic državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici. Zato je ustrezna pravna podlaga člen 79(2)(a) in (b) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Načelo subsidiarnosti**

Uporablja se načelo subsidiarnosti. To načelo zahteva, da Unija ne ukrepa na področjih deljene pristojnosti, razen če „države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, temveč se zaradi obsega ali učinkov predlaganih ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije“ (člen 5(3) Pogodbe o Evropski uniji).

Zakovitost ukrepov EU na tem področju izhaja iz naslednjega:

- potreba po sezonskih delavcih je pogosta v večini držav članic. Poleg tega bi lahko – čeprav delavci iz tretjih držav vstopijo v točno določeno državo članico EU – odločitev ene države članice o pravicah državljanov tretjih držav prizadela druge države članice in morda povzročila izkrivljanje migracijskih tokov;
- schengensko območje brez notranjih meja zahteva skupne norme (skupna minimalna pravila), da bi se zmanjšala nevarnost prekoračitve dovoljenega trajanja prebivanja in nezakonitih vstopov, ki so lahko posledica/rezultat ohlapnih in različnih pravil o sprejemu sezonskih delavcev;
- izkoriščanje in neustrezne delovne pogoje sezonskih delavcev iz tretjih držav je treba odpraviti s priznanjem nekaterih socialno-ekonomskih pravic v zavezujočem, torej izvršljivem instrumentu na ravni EU. To je v skladu s pozivom Evropskega sveta na zasedanju v Tampereju leta 1999, naj se državljanom tretjih držav zagotovita pravično obravnavanje in varen pravni status;
- glede na zunanje vidike politike preseljevanja je instrument EU o sezonskih delavcih ključnega pomena za učinkovito sodelovanje s tretjimi državami in nadaljnje poglobljanje globalnega pristopa, in sicer iz dveh razlogov. Prvič, EU bi lahko s takim instrumentom odstranila ovire za zakonito preseljevanje nizko kvalificiranih oziroma nekvalificiranih delavcev in, drugič, tak instrument je lahko ključen za krepitev zaveze tretjih držav za boj proti nezakonitemu priseljevanju.

To pomeni, da je ta predlog v skladu z načelom subsidiarnosti.

V skladu s členom 79(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije se v predlogu upošteva tudi pravica držav članic, da določijo število ekonomskih migrantov, ki lahko iz tretjih držav prihajajo na njihovo ozemlje. Posamezna država članica torej lahko še naprej sama presoja, ali obstaja gospodarska potreba po sprejemu sezonskih delavcev iz tretjih držav.

- **Načelo sorazmernosti**

Uporablja se načelo sorazmernosti. To načelo določa, da „ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb“ (člen 5(4) Pogodbe o Evropski uniji).

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti iz naslednjih razlogov.

- Izbrani instrument je direktiva, ki državam članicam zagotavlja visoko stopnjo prilagodljivosti pri izvajanju. Oblika ukrepa ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje cilja učinkovitega nadzora nad sezonskimi migracijskimi tokovi. Nezavezujoči ukrepi bi bili premalo učinkoviti, saj bi za potencialne sezonske delavce iz tretjih držav in njihove bodoče delodajalce še vedno veljala cela vrsta različnih pravil za vstop in prebivanje, med prebivanjem pa bi se priznavale različne stopnje pravic;
- vsebina ukrepa je omejena na to, kar je potrebno za doseganje zgoraj navedenega cilja. Predlagana pravila se nanašajo na pogoje in postopek za sprejem ter dovoljenje za prebivanje, pa tudi na pravice sezonskih delavcev, torej na področja, ki so del skupne politike priseljevanja v skladu s členom 79 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Predlog pomeni razmeroma majhno spremembo glede na sedanje stanje tako v smislu zahtevanih zakonodajnih ukrepov kot tudi obremenitve za bodoče delodajalce. Nekaterne države članice so morda povečale obremenitve zaradi potrebe po določitvi (bolj) natančnih pravil, vendar so te upravičene z vidika ciljev tega predloga in strukturne potrebe po tej kategoriji delavcev iz tretjih držav. Kot je bilo navedeno zgoraj, bodo države članice še naprej same določale, koliko sezonskih delavcev iz tretjih držav bodo sprejele.

• **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument: direktiva.

Direktiva je primeren instrument za ta ukrep, saj določa zavezujoče minimalne standarde, hkrati pa državam članicam zagotavlja potrebno prožnost glede na potrebe trga dela in obstoječ pravni okvir.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun EU.

5. DODATNE INFORMACIJE

• **Klavzula o pregledu**

Predlog vključuje klavzulo o pregledu.

• **Primerjalna tabela**

Države članice morajo Komisiji sporočiti besedilo nacionalnih predpisov za prenos te direktive ter primerjalno tabelo med temi predpisi in to direktivo.

- **Podrobna obrazložitev predloga**

Poglavje I: Splošne določbe

Člen 1

Namen predloga je uvesti poseben postopek za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav, ki zaprosijo za prebivanje v EU zaradi sezonskega dela, in opredeliti pravice sezonskih delavcev.

Člen 2

Določbe predloga veljajo samo za državljane tretjih držav s prebivališčem zunaj ozemlja držav članic. V zvezi z vlogami za zaposlitev sezonskih delavcev, ki prihajajo iz držav članic, ni posebnih določb. Zato ni treba določiti izjem na področju predloga za določene kategorije državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici.

Vendar to ne bo vplivalo na pravico državljanov tretjih držav, ki že zakonito prebivajo v državi članici, da uveljavljajo svojo pravico do dela, vključno s sezonsko zaposlitvijo. Za uveljavljanje te pravice ne bodo veljali pogoji iz tega predloga.

Predlog se ne nanaša na državljane tretjih držav, ki jih podjetja s sedežem v državi članici napotijo v okviru opravljanja storitev v skladu z Direktivo 96/71/ES.

Člen 3

Pojem sezonskega dela se razlikuje od rednega stalnega dela zlasti po večjih potrebah po delovni sili, povezanih z določenim dogodkom ali vzorcem dogodkov, na primer sajenjem ali pobiranjem pridelka v kmetijstvu ali počitnicami v turizmu, vključno s prireditvami, festivali, bienali ali dolgotrajnejšimi razstavami na kulturnem področju.

Države članice lahko določijo posamezne gospodarske panoge, ki izpolnjujejo zgornja merila za sezonsko delo.

Člen 4

Predlog daje državam članicam možnost, da odobrijo ugodnejše pogoje samo v zvezi z nekaterimi posameznimi določbami, ki zadevajo postopkovna jamstva, obseg pravic, priznanih sezonskim delavcem, ter določbe v zvezi z nastanitvijo in omogočanjem vlaganja pritožb.

Poglavje II: Pogoji za sprejem

Člen 5

Ta člen določa merila, ki jih morata izpolnjevati sezonski delavec iz tretje države in njegov delodajalec. Ker je sprejem odvisen od povpraševanja, je treba predložiti pogodbo o zaposlitvi ali zavezujočo ponudbo za zaposlitev. Za nujno se je štela zahteva, da mora biti v pogodbi o zaposlitvi ali zavezujoči ponudbi za zaposlitev navedena višina plačila, da lahko pristojni organi presodijo, ali je predlagano plačilo primerljivo s plačilom, ki se za isto dejavnost prejema v zadevni državi članici. To je izjemno pomembno, da se preprečijo neupravičena korist za delodajalca in izkoriščevalski delovni pogoji za sezonskega delavca.

V pogodbi o zaposlitvi mora biti navedeno tudi število delovnih ur na teden ali mesec. Ta zahteva naj bi:

- zagotovila, da delodajalci zaprosijo za sezonske delavce iz tretjih držav samo ob dejanski gospodarski potrebi (zadostne zaposlitvene zmogljivosti);
- jamčila zanesljivo fiksno višino plačila sezonskim delavcem in, kjer je to mogoče, druge zadevne delovne pogoje, na primer zavarovanje;
- pristojnim organom omogočila učinkovit nadzor pred sprejemom.
- Vlogi morajo biti priložena tudi dokazila, da bo zadevni sezonski delavec imel ustrezno nastanitev.

Člena 6 in 7

S predlogom se ne uvaja pravica do sprejema. V teh določbah so opredeljeni obvezni in mogoči razlogi za zavrnitev ter odvzem in nepodaljšanje dovoljenja, vključno z neizpolnjevanjem meril za sprejem, obstojem kvot in možnostjo držav članic, da preverijo trg dela.

Načelo dajanja prednosti državljanom EU, kot je določeno v zadevnih določbah aktov o pristopu iz let 2003 in 2005, je del primarne zakonodaje EU, zato morajo tiste države članice, ki še vedno uporabljajo prehodne ureditve, Direktivo izvajati v skladu z akti o pristopu.

Poglavje III: Postopek in dovoljenje

Člen 8

Države članice morajo potencialnim sezonskim delavcem iz tretjih držav in njihovim delodajalcem zagotoviti ustrezne informacije o pogojih vstopa in prebivanja, vključno s pravicami sezonskih delavcev iz tretjih držav, in o vseh dokazilih, potrebnih za vložitev vloge.

Člen 9

Države članice morajo določiti, ali mora vloge vlagati državljani tretje države ali njegov bodoči delodajalec.

Države članice morajo imenovati tudi organ, pristojen za sprejemanje vlog in izdajanje dovoljenj. To imenovanje ne posega v vlogo in pristojnosti drugih nacionalnih organov v zvezi z obravnavo vloge in odločitvijo o njej. Poleg tega imenovanje organa za prejetje vlog in izdajanje dovoljenj ne pomeni, da države članice ne morejo določiti drugih organov, pri katerih lahko državljani tretje države ali njegov bodoči delodajalec vložijo vlogo (npr. konzularni uradi) in ki so pristojni za izdajo dovoljenja.

Vlogo za dovoljenje za prebivanje in delo na podlagi statusa sezonskega delavca je treba vložiti v okviru enotnega postopka obravnavanja vlog.

Člen 10

Državljan tretjih držav, v zvezi s katerimi je zadevna država članica sprejela pozitivno odločitev, morajo prejeti dovoljenje za sezonsko delo.

Dovoljenje za prebivanje, na katerem je zaznavek „sezonski delavec“, mora omogočiti prebivanje in opravljanje točno določenega sezonskega dela, ne da bi bilo za to potrebno dodatno dovoljenje, zlasti delovno dovoljenje. V skladu s tem morajo države članice za čas prebivanja, ki je krajši od treh mesecev, izdati vizum, s katerim se sezonskemu delavcu dovoli opravljanje točno določene zaposlitvene dejavnosti, zaradi katere je bil sprejet.

Člen 11

Najdaljše dovoljeno obdobje prebivanja v posameznem koledarskem letu je šest mesecev. Taka stroga omejitev prebivanja naj bi prispevala k zagotovitvi, da delavci, državljani tretjih držav, sprejeti na podlagi te direktive, dejansko opravljajo delo, ki je resnično sezonsko, ne pa rednega dela.

Izrecno je določeno, da je mogoče znotraj najdaljšega dovoljenega obdobja prebivanja podaljšati pogodbo ali zamenjati delodajalca za sezonsko delo. To je pomembno, ker so lahko sezonski delavci, vezani na enega samega delodajalca, izpostavljeni tveganju zlorab. Z možnostjo podaljšanja prebivanja znotraj določenega časovnega obdobja se lahko zmanjša tudi tveganje prekoračitve dovoljenega obdobja prebivanja. Podaljšanje omogoča večji zaslužek in nakazila sezonskih delavcev iz tretjih držav, kar lahko posledično pripomore k razvoju njihovih matičnih držav.

Člen 12

Namen te določbe je spodbuditi krožno migracijo sezonskih delavcev, državljanov tretjih držav, to je njihovo gibanje med tretjo državo in EU zaradi začasnega prebivanja in dela v EU. Od takega preseljevanja bodo lahko imeli korist matična država, država gostiteljica EU in sam sezonski delavec. V skladu s tem lahko države članice izdajo dovoljenja za več sezon ali uporabijo skrajšani postopek. Dovoljenja za več sezon zajemajo največ tri sezone in so tako primerna za panoge, v katerih potrebe na trgu dela v določenem obdobju ostanejo nespremenjene.

Državljanu tretje države, ki kot sezonski delavec ni izpolnil obveznosti, povezanih s predhodnim prebivanjem, se za eno ali več naslednjih let ne odobri sprejem na podlagi statusa sezonskega delavca.

Delodajalcu, ki ni izpolnil obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi, je treba naložiti sankcije in mu vsaj za eno leto odvzeti možnost, da zaprosi za sezonske delavce.

Člen 13

Vloge se obravnavajo po hitrem postopku (30 dni). Postopkovna jamstva vključujejo možnost, da se odločitev o zavrnitvi vloge izpodbija pred sodiščem, in zahtevo, da organi tako odločitev obrazložijo.

Člen 14

Države članice morajo od delodajalcev sezonskih delavcev zahtevati predložitev dokazil, da bo imel sezonski delavec nastanitev, ki mu bo zagotavljala ustrezen življenjski standard. To zajema primere, ko mora delodajalec zagotoviti nastanitev in ko mora to storiti tretja oseba.

Poglavje IV: Pravice

Člen 15

Imetnik dovoljenja za sezonsko delo je upravičen do vstopa in prebivanja na ozemlju države članice, ki je izdala dovoljenje, in opravljanja poklicne dejavnosti, na katero se nanaša dovoljenje.

Člen 16

V tem členu so opredeljeni pogoji dela, vključno s plačilom, odpovedjo ter zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami na delovnem mestu, ki veljajo za sezonske delavce, da se jim zagotovi pravna varnost.

S tem členom so sezonskim delavcem iz tretjih držav dodeljene tudi pravice, saj so v obliki minimalne zahteve določena področja, na katerih je treba zagotoviti enako obravnavanje kot domačim delavcem, ne da bi to posegalo v pravico države članice, da sprejme ali ohrani ugodnejše določbe. V skladu s tem enako obravnavanje velja v zvezi s svobodo združevanja in pripadnostjo ter članstvom v organizaciji, ki zastopa delavce.

Enako obravnavanje velja tudi za socialno varnost, zajema pa dajatve, opredeljene v členu 3 Uredbe (ES) št. 883/04 o koordinaciji sistemov socialne varnosti. Takšne določbe so namenjene vzpostavitvi skupnih pravil znotraj EU, da se prizna, da sezonski delavci iz tretjih držav, ki zakonito delajo v državi članici, s svojim delom in plačevanjem davkov prispevajo k evropskemu gospodarstvu ter da predstavljajo varovalko, ki zmanjšuje nelojalno konkurenco med državljani držav članic in državljani tretjih držav, ki bi lahko temeljila na možnem izkoriščanju slednjih.

Člen 17

Za učinkovitejše izvajanje Direktive je treba vzpostaviti pritožbene mehanizme. Ti bi morali biti na voljo ne samo sezonskim delavcem iz tretjih držav, temveč tudi določenim tretjim osebam, in sicer zato, ker je dokazano, da sezonski delavci pogosto niso seznanjeni z obstojem takih mehanizmov ali pa jih neradi uporabljajo v svojem imenu, saj se bojijo posledic pri svojem prihodnjem zaposlovanju. Podobno določa člen 9(2) Direktive 2000/78/ES o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu.

Poglavje V: Končne določbe

V tem poglavju so urejene obveznosti držav članic glede izmenjave ustreznih statističnih podatkov in obveščanja na podlagi prenosa Direktive. Podrobno so navedene tudi obveznosti poročanja Evropske komisije, določen pa je tudi datum začetka veljavnosti Direktive.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi sezonskega dela

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 79(2)(a) in (b) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije³,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁵,

po rednem zakonodajnem postopku,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice Pogodba določa ukrepe, ki jih je treba sprejeti na področjih azila, priseljevanja in varstva pravic državljanov tretjih držav.
- (2) V haaškem programu, ki ga je Evropski svet sprejel 4. in 5. novembra 2004, je bilo ugotovljeno, da bo imelo zakonito priseljevanje pomembno vlogo pri spodbujanju gospodarskega razvoja, in Komisija je bila pozvana, naj predloži načrt politike zakonitega priseljevanja, ki bo zajemal tudi postopke za sprejem in tako omogočal hitro odzivanje na spreminjajoče se potrebe po priseljski delovni sili na trgu dela.
- (3) Evropski svet se je na zasedanju 14. in 15. decembra 2006 dogovoril o številnih ukrepih za leto 2007, med katerimi je razvoj dobro vodene politike zakonitega priseljevanja, ki bo v celoti upoštevala nacionalne pristojnosti, da bi državam članicam omogočila izpolnitev sedanjih in prihodnjih potreb po delovni sili. Pozval je tudi k preučitvi načinov za omogočanje začasnega preseljevanja.
- (4) V Evropskem paktu o priseljevanju in azilu, ki ga je Evropski svet sprejel 15. in 16. oktobra 2008, je izražena zaveza Evropske unije in njenih držav članic za izvajanje pravične, učinkovite in skladne politike za spopadanje z izzivi in izkoriščanje priložnosti na področju preseljevanja. Pakt je podlaga za skupno politiko

³ UL C , , str. .

⁴ UL C , , str. .

⁵ UL C , , str. .

priseljavanja, ki jo usmerjata duh solidarnosti med državami članicami in sodelovanje s tretjimi državami, temelji pa na ustreznem upravljanju migracijskih tokov, kar koristi ne samo državam gostiteljicam, temveč tudi matičnim državam in samim migrantom.

- (5) Evropski svet se v stockholmskem programu, ki ga je sprejel na zasedanjih 10. in 11. decembra 2009, zaveda, da lahko priseljavanje delovne sile prispeva k večji konkurenčnosti in gospodarski vitalnosti ter da bodo ob povečanem povpraševanju po delu in zaradi velikih demografskih izzivov, s katerimi se bo v prihodnje soočala EU, fleksibilne politike priseljavanja dolgoročno pomembno prispevale h gospodarskemu razvoju in uspešnosti Unije. Evropska komisija in Svet sta v navedenem programu pozvana, naj še naprej izvajata politični načrt o zakonitem priseljavanju⁶.
- (6) Ta direktiva mora prispevati k učinkovitemu upravljanju migracijskih tokov za posebno kategorijo sezonskega začasnega preseljavanja, in sicer z opredelitvijo pravičnih in preglednih pravil za sprejem in prebivanje ob sočasni zagotovitvi spodbud in zaščitnih ukrepov za preprečitev, da bi se začasno prebivanje spremenilo v stalno. Tudi pravila, določena v Direktivi 2009/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav⁷, bodo pomagala preprečevati, da bi tako začasno prebivanje postalo nezakonito prebivanje.
- (7) To direktivo je treba uporabljati brez poseganja v načelo dajanja prednosti državljanom EU, kar zadeva dostop do trga dela držav članic, kot je določeno v ustreznih določbah aktov o pristopu.
- (8) Ta direktiva ne sme posegati v pravico držav članic, da določijo, koliko državljanov tretjih držav lahko iz tretjih držav pride na njihovo ozemlje zaradi sezonskega dela, kot je določeno v členu 79(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (9) Ta direktiva ne sme vplivati na pogoje za opravljanje storitev v okviru člena 56 PDEU. Zlasti ne sme vplivati na pogoje za zaposlitev, ki se v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev⁸ uporabljajo za delavce, ki jih podjetje s sedežem v državi članici napoti na opravljanje storitve na ozemlje druge države članice.
- (10) Dejavnosti, ki so odvisne od minevanja letnih časov, so značilne za panoge, kot sta kmetijstvo med sajenjem ali pobiranjem pridelka ali turizem med počitnicami.
- (11) Vložitev vloge za sprejem na podlagi statusa sezonskega delavca mora biti mogoča samo, dokler prosilec živi zunaj ozemlja držav članic.
- (12) Direktiva ne sme posegati v pravice, dodeljene državljanom tretjih držav, ki zaradi dela že zakonito prebivajo v državi članici.

⁶ COM(2005) 669.

⁷ UL L 168, 30.6.2009, str. 24.

⁸ UL L 18, 21.1.1997, str. 1.

- (13) Z Direktivo je treba določiti prožen vstopni sistem, ki temelji na povpraševanju in objektivnih merilih, kot sta veljavna pogodba o zaposlitvi ali zavezujoča ponudba za zaposlitev, v kateri je navedena višina plačila, ki velja za sezonske delavce v zadevnem sektorju.
- (14) Države članice morajo imeti možnost preveriti, da delovnega mesta ni mogoče zapolniti z domačo delovno silo.
- (15) Določitev enotnega postopka za izdajo skupnega dokumenta, ki vključuje dovoljenje za prebivanje in delo, mora prispevati k poenostavitvi pravil, ki se zdaj uporabljajo v državah članicah. To ne sme vplivati na pravico držav članic, da nacionalne organe in njihovo vlogo v enotnem postopku določijo v skladu z nacionalnimi značilnostmi upravne ureditve in prakse.
- (16) Trajanje prebivanja je treba omejiti na najdaljše dovoljeno obdobje v koledarskem letu, kar mora skupaj z opredelitvijo sezonskega dela zagotavljati, da je delo resnično sezonske narave. Določiti je treba, da je mogoče v okviru najdaljšega trajanja prebivanja podaljšati pogodbo ali zamenjati delodajalca. S tem naj bi se zmanjšalo tveganje zlorab, ki so jim lahko izpostavljeni sezonski delavci, če so vezani na enega samega delodajalca, hkrati pa bi se omogočil prožen odziv na dejanske potrebe delodajalca po delovni sili.
- (17) Spodbujati je treba krožno migracijo sezonskih delavcev, državljanov tretjih držav. Da bi imeli sezonski delavci možnosti za zaposlitev v EU več kot eno sezono in da bi lahko delodajalci iz EU računali na stalnejšo in že usposobljeno delovno silo, je treba zagotoviti možnost dostopa do sezonskega dela za več zaporednih let, in sicer z delovnim dovoljenjem za več sezon ali skrajšanim postopkom. Ta postopek mora vključevati prednost pred sprejemom državljanov tretjih držav, ki prvič zaprosijo za sprejem na podlagi statusa sezonskega delavca, oziroma krajši čas obravnave vloge ali manj zahtevanih dokazil.
- (18) Treba je določiti skupek pravil, s katerimi se bo urejal postopek preučitve vloge za sprejem na podlagi statusa sezonskega delavca. Ti postopki morajo biti učinkoviti in obvladljivi z vidika običajne delovne obremenitve uprav držav članic ter pregledni in pravični, da se zadevnim osebam zagotovi ustrezna pravna varnost.
- (19) Da se sezonskim delavcem med njihovim prebivanjem zagotovi ustrezna nastanitev po zmerni ceni, je treba določiti, da morajo delodajalci predložiti dokazila o nastanitvi, ki jo zagotavljajo sami ali tretje osebe.
- (20) Glede na še posebno občutljiv položaj sezonskih delavcev, državljanov tretjih držav, in začasno naravo njihovega dela je treba zanje jasno določiti delovne pogoje, da se jim zagotovi pravna varnost, pri čemer se ti pogoji navezujejo na splošno zavezujoče instrumente, ki zagotavljajo učinkovito varstvo pravic sezonskih delavcev iz tretjih držav, na primer na zakone ali splošno veljavne kolektivne pogodbe.
- (21) Če ni sistema za razglasitev splošno veljavnih kolektivnih pogodb, morajo države članice izhajati iz kolektivnih pogodb, ki se splošno uporabljajo za vsa podobna podjetja na zadevnem geografskem območju in v poklicu ali panogi, in/ali kolektivnih pogodb, sklenjenih med najbolj reprezentativnimi organizacijami

delodajalcev in delavcev na nacionalni ravni, ki se uporabljajo na ozemlju celotne države.

- (22) Sezonskim delavcem, državljanom tretjih držav, je treba zagotoviti enako obravnavanje na področjih socialne varnosti, naštetih v členu 3 Uredbe (ES) št. 883/04 o koordinaciji sistemov socialne varnosti. S to direktivo ne sme biti dodeljenih več pravic, kot so državljanom tretjih držav, ki imajo interes za prečkanje meje med državami članicami, zagotovljene že v obstoječi zakonodaji EU na področju socialne varnosti. Poleg tega se s to direktivo ne smejo dodeliti pravice v zvezi s primeri, ki ne spadajo na področje uporabe zakonodaje EU, na primer za družinske člane, ki prebivajo v tretji državi. To ne vpliva na nediskriminatorno uporabo nacionalnih predpisov, ki določajo pravila *de minimis* o prispevkih v sisteme pokojninskega zavarovanja, v državah članicah.
- (23) Za lažje uveljavljanje pravic je treba ustreznim pooblaščenim tretjim osebam, na primer sindikatom ali drugim združenjem, omogočiti vlaganje pritožb, da se zagotovi učinkovito izvajanje Direktive. To je nujno za reševanje primerov, ko se sezonski delavci ne zavedajo obstoja mehanizmov izvrševanja ali pa se jih obotavljajo uporabiti v svojem imenu, ker se bojijo mogočih posledic.
- (24) Ker ciljev, to je uvedbe posebnega postopka za sprejem ter sprejetja pogojev za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi sezonskega dela, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in jih je mogoče bolje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega okvira, ki je potreben za doseganje navedenih ciljev.
- (25) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (26) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola ti državi članici ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanju ni zavezujoča in se v njiju ne uporablja.
- (27) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1 Vsebina

Ta direktiva določa pogoje za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav zaradi sezonskega dela in opredeljuje pravice sezonskih delavcev.

Člen 2 Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za državljane tretjih držav, ki imajo stalno prebivališče zunaj ozemlja držav članic in zaprosijo za sprejem na ozemlje države članice zaradi sezonskega dela.
2. Ta direktiva se ne uporablja za državljane tretjih držav, ki v imenu podjetij s sedežem v drugi državi članici izvajajo dejavnosti v okviru opravljanja storitev v smislu člena 56 Pogodbe o delovanju Evropske unije, vključno s tistimi, ki jih podjetja s sedežem v državi članici napotijo na delo v okviru opravljanja storitev v skladu z Direktivo 96/71/ES.

Člen 3 Opredelitev pojmov

Za namene te direktive veljajo naslednje opredelitve:

- (a) „državljan tretje države“ pomeni vsako osebo, ki ni državljan Evropske unije v smislu člena 20(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (b) „sezonski delavec“ pomeni državljan tretje države, ki ima stalno prebivališče v tretji državi, vendar zaradi zaposlitve začasno prebiva na ozemlju države članice, in sicer v sektorju, ki je odvisen od menjavanja letnih časov, na podlagi ene ali več pogodb o zaposlitvi za določen čas, sklenjenih neposredno med državljanom tretje države in delodajalcem s sedežem v državi članici;
- (c) „dejavnost, odvisna od menjavanja letnih časov,“ pomeni dejavnost, ki je z nekim dogodkom ali vzorcem vezana na določen čas v letu, ko so potrebe po delovni sili precej večje od delovne sile, potrebne za običajno tekoče poslovanje;
- (d) „dovoljenje za sezonsko delo“ pomeni dovoljenje z zaznamkom „sezonski delavec“, ki imetniku omogoča prebivanje in delo na ozemlju države članice pod pogoji iz te direktive;

- (e) „enotni postopek obravnavanja vlog“ pomeni postopek, v katerem se odloči o vlogi državljana tretje države za dovoljenje za prebivanje in delo na ozemlju države članice;
- (f) „splošno veljavna kolektivna pogodba“ pomeni kolektivno pogodbo, ki jo morajo spoštovati vsa podjetja na zadevnem geografskem območju in v poklicu ali panogi. Če ni sistema za razglasitev splošno veljavnih kolektivnih pogodb, morajo države članice izhajati iz kolektivnih pogodb, ki se splošno uporabljajo za vsa podobna podjetja na zadevnem geografskem območju in v poklicu ali panogi, in/ali kolektivnih pogodb, sklenjenih med najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev na nacionalni ravni, ki se uporabljajo na ozemlju celotne države.

Člen 4 *Ugodnejše določbe*

1. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v ugodnejše določbe:
 - (a) zakonodaje Unije, vključno z dvostranskimi in večstranskimi sporazumi, sklenjenimi med Unijo oziroma Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi;
 - (b) dvostranskih ali večstranskih sporazumov, sklenjenih med eno ali več državami članicami in eno ali več tretjimi državami.
2. Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da sprejmejo ali ohranijo ugodnejše določbe za osebe, za katere se uporablja ob upoštevanju členov 13 do 17 te direktive.

POGLAVJE II **POGOJI ZA SPREJEM**

Člen 5 *Merila za sprejem*

1. Vlogam za sprejem v državo članico pod pogoji iz te direktive se priložijo naslednji dokumenti:
 - (a) veljavna pogodba o zaposlitvi ali, kot je določeno v nacionalni zakonodaji, zavezujoča ponudba za zaposlitev sezonskega delavca v zadevni državi članici pri delodajalcu s sedežem v državi članici, pri čemer so v pogodbi ali ponudbi navedeni višina plačila in število delovnih ur na teden ali mesec ter po potrebi drugi pomembni delovni pogoji;
 - (b) veljavna potna listina, kot je določena z nacionalno zakonodajo. Države članice lahko zahtevajo, da je potna listina veljavna najmanj za obdobje trajanja dovoljenja za prebivanje;
 - (c) dokazilo o zdravstvenem zavarovanju oziroma, če je tako določeno z nacionalno zakonodajo, o zaprosilu za zdravstveno zavarovanje za vsa

tveganja, za katera so običajno zavarovani državljani zadevne države članice, in sicer za obdobje, v katerem takšno zdravstveno zavarovanje in ustrezna upravičenost do storitev nista zagotovljena s pogodbo o zaposlitvi ali na njeni podlagi;

(d) dokazilo o nastanitvi, kot je določeno v členu 14.

2. Države članice zahtevajo, da ima sezonski delavec med svojim prebivanjem dovolj sredstev za preživljanje, ne da bi mu bilo treba uporabiti sistem socialne pomoči zadevne države članice.
3. Državljanom tretjih držav, za katere se šteje, da bi lahko ogrožali javni red, javno varnost ali javno zdravje, se ne dovoli vstop za namene te direktive.

Člen 6 *Razlogi za zavrnitev*

1. Države članice zavrnejo vlogo za sprejem v državo članico za namene te direktive, če niso izpolnjeni pogoji iz člena 5 ali je bila predložena dokumentacija pridobljena na goljufiv način oziroma je bila ponarejena ali prirejena.
2. Države članice lahko preverijo, ali zadevnega prostega delovnega mesta ne bi mogel zasedeti delavec iz države članice ali EU oziroma tretjih držav, ki zakonito prebiva v tej državi članici in je že del njenega trga dela v skladu z zakonodajo Unije ali nacionalno zakonodajo, in če tak delavec obstaja, vlogo zavrnejo.
3. Države članice lahko vlogo zavrnejo, če je bil delodajalec v skladu z nacionalno zakonodajo kaznovan zaradi neprijavljenega dela in/ali nezakonitega zaposlovanja.
4. Države članice lahko vlogo zavrnejo na podlagi števila sprejetih državljanov tretjih držav.

Člen 7 *Odvzem ali zavrnitev podaljšanja dovoljenja*

1. Države članice odvzamejo dovoljenje, izdano na podlagi te direktive, ali zavrnejo njegovo podaljšanje v naslednjih primerih:
 - (a) če je bilo pridobljeno na goljufiv način oziroma je bilo ponarejeno ali prirejeno;
 - ali
 - (b) če imetnik v državi ne prebiva z namenom, za katerega je bil sprejet.
2. Države članice lahko odvzamejo dovoljenje, izdano na podlagi te direktive, ali zavrnejo njegovo podaljšanje v naslednjih primerih:

- (a) če pogoji iz člena 5 niso bili ali niso več izpolnjeni;
ali
- (b) iz razlogov javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja.

POGLAVJE III POSTOPEK IN DOVOLJENJE

Člen 8 Dostop do informacij

Države članice storijo vse potrebno, da se omogoči dostop do informacij o pogojih za vstop in prebivanje, vključno s pravicami in vsemi listinskimi dokazili, ki jih je treba priložiti vlogi za prebivanje in delo na ozemlju države članice na podlagi statusa sezonskega delavca.

Člen 9 Vloga za sprejem

1. Države članice določijo, ali mora vlogo vložiti državljan tretje države ali delodajalec.
2. Države članice imenujejo organ, pristojen za sprejemanje vlog in izdajanje dovoljenj za sezonsko delo.
3. Vlogo za izdajo dovoljenja za prebivanje in delo na ozemlju države članice na podlagi statusa sezonskega delavca je treba vložiti v okviru enotnega postopka obravnavanja vlog.
4. Zadevna država članica državljanu tretje države, čigar vloga za sprejem je bila sprejeta, zagotovi vse potrebno za pridobitev potrebnih vizumov.

Člen 10 Dovoljenje za sezonsko delo

1. Sezonskim delavcem, ki izpolnjujejo merila iz člena 5 in v zvezi s katerimi so pristojni organi sprejeli pozitivno odločitev, se za prebivanje, daljše od treh mesecev, izda dovoljenje za sezonsko delo.
2. Dovoljenje za sezonsko delo izdajo pristojni organi države članice na obrazcu iz Uredbe Sveta (ES) št. 1030/2002⁹. V skladu s točko (a) 6.4 Priloge k navedeni uredbi države članice v razdelku „vrsta dovoljenja“ navedejo „sezonski delavec“.
3. Države članice imetniku dovoljenja za sezonsko delo kot dokazilo o dostopu do trga dela ne izdajo nobenih drugih dokumentov.

⁹ UL L 157, 15.6.2002, str. 1.

Člen 11
Trajanje prebivanja

1. Sezonski delavci lahko v državi članici prebivajo največ šest mesecev v posameznem koledarskem letu, nato se morajo vrniti v tretjo državo.
2. V obdobju iz odstavka 1 in če so izpolnjena merila iz člena 5, lahko sezonski delavci podaljšajo pogodbo ali se kot sezonski delavci zaposlijo pri drugem delodajalcu.

Člen 12
Omogočanje ponovnega vstopa

1. Države članice:
 - (a) na podlagi vloge z enim upravnim aktom izdajo do tri dovoljenja za sezonsko delo, ki veljajo za do tri zaporedne sezone („dovoljenje za sezonsko delo za več sezon“);

ali
 - (b) določijo skrajšani postopek za državljane tretjih držav, ki so bili v to državo članico sprejeti na podlagi statusa sezonskega delavca in ki v naslednjem letu zaprosijo za sprejem na podlagi takega statusa.
2. Države članice zagotovijo, da:
 - (a) se državljanu tretje države, ki med predhodnim prebivanjem na podlagi statusa sezonskega delavca ni upošteval obveznosti, ki izhajajo iz odločitve o sprejemu, zlasti obveznosti, da se po izteku dovoljenja vrne v tretjo državo, naslednje leto ali več naslednjih let zavrne sprejem na podlagi statusa sezonskega delavca;
 - (b) se delodajalcu, ki ni izpolnil obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, naložijo učinkovite, sorazmerne in odvrtilne sankcije. Takim delodajalcem se naslednje leto ali več naslednjih let zavrne vložitev vloge za sezonske delavce.

Člen 13
Postopkovna jamstva

1. Pristojni organi države članice odločijo o vlogi in o tem uradno pisno obvestijo prosilca, v skladu s postopki uradnega obveščanja po nacionalni zakonodaji države članice, najpozneje v 30 dneh od datuma, ko je bila vložena popolna vloga.
2. Kadar so informacije, predložene v vlogi, pomanjkljive, pristojni organi v razumnem roku prosilca uradno obvestijo o dodatnih zahtevanih informacijah in določijo razumen rok za njihovo predložitev.
3. O vsaki odločitvi o zavrnitvi vloge oziroma vsaki odločitvi o nepodaljšanju ali odvzemu dovoljenja je prosilec uradno pisno obveščen, vsako tako odločitev pa je mogoče izpodbijati v zadevni državi članici v skladu z nacionalno zakonodajo. V

uradnem obvestilu so navedeni razlogi za odločitev, možna pravna sredstva in rok za ukrepanje.

Člen 14
Nastanitev

Države članice od delodajalcev sezonskih delavcev zahtevajo dokazila o tem, da bo sezonski delavec imel nastanitev, ki mu bo zagotavljala ustrezen življenjski standard. Če morajo sezonski delavci plačevati najemnino za tako nastanitev, ta ne sme biti pretirana glede na njihovo plačilo.

POGLAVJE IV
PRAVICE

Člen 15
Pravice na podlagi dovoljenja/vizuma za sezonsko delo

V času veljavnosti dovoljenja za sezonsko delo njegov imetnik uživa vsaj naslednje pravice:

- (a) pravico do vstopa in prebivanja na ozemlju države članice, ki izda dovoljenje;
- (b) pravico do prostega dostopa do celotnega ozemlja države članice, ki izda dovoljenje, ob upoštevanju omejitev, določenih z nacionalno zakonodajo;
- (c) pravico do izvajanja konkretne poklicne dejavnosti, odobrene na podlagi dovoljenja v skladu z nacionalno zakonodajo.

Člen 16
Pravice

Ne glede na to, katera zakonodaja se uporablja za zaposlitveno razmerje, so sezonski delavci upravičeni do:

1. delovnih pogojev, vključno s plačilom in odpovedjo ter zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami na delovnem mestu, ki veljajo za sezonsko delo, kot je določeno z zakonom ali drugim predpisom in/ali splošno veljavnimi kolektivnimi pogodbami v državi članici, v katero so bili sprejeti v skladu s to direktivo.

Če ni sistema za razglasitev splošno veljavnih kolektivnih pogodb, morajo države članice izhajati iz kolektivnih pogodb, ki se splošno uporabljajo za vsa podobna podjetja na zadevnem geografskem območju in v poklicu ali panogi, in/ali kolektivnih pogodb, sklenjenih med najbolj reprezentativnimi organizacijami delodajalcev in delavcev na nacionalni ravni, ki se uporabljajo na ozemlju celotne države;

2. enake obravnave kot državljani države članice gostiteljice, vsaj kar zadeva:

- (a) svobodo združevanja ter pripadnost in članstvo v organizaciji, ki zastopa delavce, ali članstvo v kateri koli organizaciji, katere člani opravljajo določen poklic, vključno z ugodnostmi, ki jih omogočajo te organizacije, brez poseganja v nacionalne predpise o javnem redu in javni varnosti;
- (b) določbe nacionalne zakonodaje glede področij socialne varnosti, kot so opredeljena v členu 3 Uredbe Sveta (ES) št. 883/04;
- (c) izplačila obvezne pokojnine, vezane na delavčevo predhodno zaposlitev, pod enakimi pogoji, kot veljajo za državljane zadevnih držav članic ob selitvi v tretjo državo;
- (d) dostop do blaga in storitev ter dobave blaga in opravljanja storitev, ki so na voljo javnosti, razen do javnih stanovanj in svetovanja, ki ga nudijo službe za zaposlovanje.

Pravica do enakega obravnavanja iz odstavka 2 ne posega v pravico države članice, da odvzame ali zavrne podaljšanje dovoljenja v skladu s členom 7.

Člen 17 *Omogočanje vlaganja pritožb*

Države članice zagotovijo, da lahko tretje osebe, ki imajo v skladu z merili iz nacionalne zakonodaje zakonit interes za zagotovitev skladnosti s to direktivo, če se sezonski delavec s tem strinja, v imenu sezonskega delavca ali njemu v podporo sodelujejo v katerem koli upravnem ali civilnem postopku, predvidenem za izvajanje te direktive.

POGLAVJE V **KONČNE DOLOČBE**

Člen 18 *Statistični podatki*

1. Države članice sporočijo Komisiji statistične podatke o številu prvič izdanih ali podaljšanih dovoljenj in vizumov za prebivanje in, če je to mogoče, o številu dovoljenj in vizumov za prebivanje zaradi sezonskega dela, odvzetih državljanom tretjih držav, razvrščenih glede na državljanstvo, starost, spol, trajanje veljavnosti dovoljenja in gospodarsko panogo.
2. Statistični podatki iz odstavka 1 se sporočijo v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰.
3. Statistični podatki iz odstavka 1 se nanašajo na referenčna obdobja v enem koledarskem letu, Komisiji pa se sporočijo v šestih mesecih po koncu referenčnega leta. Prvo referenčno leto je [*leto po datumu iz člena 20(1)*].

¹⁰ UL L 199, 31.7.2007, str. 23.

Člen 19
Poročanje

Komisija vsaka tri leta, prvič pa najpozneje do *[tri leta od datuma prenosa te direktive]*, Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o izvajanju te direktive v državah članicah ter predlaga potrebne spremembe.

Člen 20
Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do *(24 mesecev od njene objave v Uradnem listu Evropske unije)*. Komisiji takoj sporočijo besedila navedenih predpisov ter primerjalno tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo.

Ko države članice sprejmejo te predpise, se v njih sklicujejo na to direktivo ali pa sklicevanje nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 21
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 22
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije.

V Bruslju, [...]

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik